

BORSODI L. LÁSZLÓ

Magister et Discipuli

BORSODI L. LÁSZLÓ (1976) Csíkszereda

A MÉRCE

A tanár úrnál egyetlen mérce volt: a tudás. Vele nem lehetett kukoricázni, jópofáskodni, bőre alá bújni, kedveskedni – magyarázza nekem édesapámról egy volt tanítványa. – Ő a diákkal nem bratyizott. Három lépés, az három lépés. Mindenkit a vezetéknevén szólított. *Ha tizenegyedikben hibátlanul tudod az anatómiát, akkor a keresztneveden is szólítlak* – mondta édesapám, tette hozzá a tanítvány. Milyen jó, hogy engem kicsi koromtól a keresztnevemen, sőt a becenevemen szólít, s negyven éve más mércével is mér, édesapám!

KRÉTAPOR ÉS RAGYOGÁS

Édesapám mondja

A tanítás, a gyermekekkel való foglalkozás szép, magasztos tevékenység, hivatással, az emberekbe vetett bizalommal. A jövőnk, nemzetünk jövője iránti mély felelősséget feltételez, azokért, akiknek szellemi pallérozását a Gondviselő ránk bízta.

Nem bántam meg hát, hogy hosszú évekig reggelente a padok elé álltam: a krétaporon át a legfényesebb gyémántkristályok ragyogásában gyönyörködhettem.

NA, MESTER?

Bokor mondja

Becsengetés után Dénes barátommal azt találgattuk, hogy ki tanítja majd a növénytant. Én úgy képzeltem el, hogy egy magas, délceg, kisportolt ember lesz.

A hátsó padban ültünk, és amikor az ajtón belépett, a fejét sem láttuk. Alacsony, piros arcú, kövérkés ember állt meg a katedránál, a napló mellett egy pálcát szorongatott. Egymásra néztünk Dénessel, és én olyan röhögőgörcsöt kaptam, hogy nem tudtam abbahagyni.

– Na, mily olyan neveléses, mester? – szólított meg komoran tanárom.

Engem addigi életemben sokféleképpen szólítottak a felnőttek, de mesternek még soha.

A TANÍTÁS

Antal mondja

Azt tanultam meg tőle, hogy a világban vannak társadalmi és etikai előírások, és azoknak megfelelően kell és érdemes élni, mert csak ez jelent lehetőséget, továbblépést.

HARMINCHÁROM!

Sükös mondja

Következetlenségével tette magát teljesen kiszámíthatatlanná: évharmadokig joviális engedékenységgel oktatta a biológiát azzal a jelszóval, hogy nektek, *filológusoknak* ez úgysem fontos. Majd valami gyermekes csínytel bepöccenve kényszerített, hogy a középfül mind a *harminchárom* alkatrésztét könyv nélkül tudjuk.

A MUTATÓPÁLCA

Bogdán mondja

Amikor a nevét kiejtem, már előttem piros arca, élénk, barna szeme, apró, zömök alakja, kezében a mutatópálcával. Fehér vagy sötétkék dokk köpenyében, hátratett kézzel fel-alá sétál a padok között. Mint egy hadvezér.

Miközben magyaráz, a pálca a segítőtársa, úgy mozog a kezében, mintha életre kelne. Ha a felelőre vár, vagy körbesétál, azzal paskolja magát. Ha sokat nyökög a felelő, vár, de a pálca mozgásának üteme fokozatosan gyorsul. Amikor valaki szépen felel, a mutatópálca a tanár gerincoszlopa mögé rejtőzik, hátratett két kezében lapul. Sose üt vele, se diákra, se az asztalra. Úgy kezeli, mint egy zsonglőr.

RAJZOLNI

Bogdán mondja másodszer

Mindent szemléltet, mindent bemutat, mindent magyaráz, itt nagyobb hangsúllyal mondja, ott szünetet tart, mindent lerajzol és lerajzoltat. Rajzoljuk a növényeket, az állatokat, a szervrendszereket, a csontokat, az izmokat, a beleket.

És tanulom, tanulom magyarul, tanulom latinul, és már azt hiszem, értem is, mire felelni kell, és mondani készülök, mondani vélem, legalábbis nyökögök, habogok, körülbelül, talán, vagy az sem.

– Hát, kérem szépen, ez idáig 3,50. Törölje le a táblát, hogy adhassak egy 4-est...*

És kezdődik minden előlről: tanulom, rajzolom, tanulom, rajzolom, tanulom, ha álmomból felköltének is, tudom a vérkeringést, tudom mutogatni a pitvarokat, a kamrákat, a billentyűket, a kis- és a nagyvérkört. És felelek újra, és most már tudok mindent, értek minden összefüggést, és mondom, és mondom, már én magyarázom...

– Helyre mehet, kérem szépen, ez 9-es.

És a magad győzelmével elindulsz: kutató leszel, orvos, tanár, állatorvos, asszisztens. Visszanézel, előre. Rajzolod tovább.

* A romániai oktatási rendszerben az osztályozási skála 1-estől 10-esig terjed. Az 5-ös az átmenő jegy.

